

Brusel 2. července 2019
(OR. en)

10162/19

ECOFIN 617
UEM 220
SOC 469
EMPL 358
COMPET 498
ENV 589
EDUC 304
RECH 337
ENER 341
JAI 699
FSTR 120
REGIO 156

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9933/19 - COM(2019) 509 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Španělska na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2019

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2019) 509 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Španělska na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Španělska z roku 2019

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2019. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy potvrdila dne 21. března 2019 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2018 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Španělsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise přijala rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Evropská rada potvrdila dne 21. března 2019. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny³ (dále jen „doporučení pro eurozónu 2019“) přijala Rada dne 9. dubna 2019; stanoví pět pro eurozónu pět doporučení (dále jen „doporučení pro eurozónu“).
- (2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Španělsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby doporučení pro eurozónu 2019, jak je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 4, bylo plně a včas provedeno. Při plnění prvního doporučení pro eurozónu, pokud jde o zlepšení produktivity za účelem obnovení rovnováhy v eurozóně, budou konkrétně užitečná opatření zvyšující produktivitu; k plnění druhého doporučení pro eurozónu, týkajícího se obnovení fiskálních rezerv a podpory investic, přispěje využívání neočekávaných zisků ke snižování veřejného dluhu a zaměření investiční hospodářské politiky na určené oblasti a v případě třetího doporučení pro eurozónu, jež se týká fungování trhu práce, pomohou opatření zaměřená na zlepšení dovedností a zaměstnatelnosti.

³ Úř. věst. L 136, 12.4.2019, s. 1.

- (3) Dne 27. února 2019 byla zveřejněna zpráva o Španělsku pro rok 2019. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Španělsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 13. července 2018⁴, v přijímání opatření v návaznosti na doporučení pro jednotlivé země přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 27. února 2019. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že se Španělsko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Země stále vykazuje slabiny přeshraničního významu – značný objem vnitřního a zahraničního dluhu ve veřejném i soukromém sektoru a vysokou nezaměstnanost v situaci, kdy je pozorován slabý růst produktivity. Dluh soukromého sektoru klesá, ale pořád je silně zapotřebí toto zadlužení snižovat. Poměr veřejného dluhu k hrubému domácímu produktu zůstává navzdory soustavnému a solidnímu růstu hrubého domácího produktu (HDP) vysoký. Míra nezaměstnanosti i nadále rychle klesala, ale je stále velmi vysoká a vysoký stupeň segmentace trhu práce do dočasných smluv a smluv na dobu neurčitou brání rychlejšímu růstu produktivity práce. Roky 2012 až 2015 provázelo silné reformní úsilí, avšak za uplynulý rok vykázalo Španělsko při plnění jemu určených doporučení z předchozích let opět omezený pokrok, což bylo dáno mimo jiné vývojem politického kontextu. Současná příznivá hospodářská situace nabízí vhodnou příležitost k provedení zbytku potřebných reforem, aby byla španělská ekonomika odolnější a zvýšil se růst produktivity.
- (4) Dne 30. dubna 2019 předložilo Španělsko svůj národní program reforem na rok 2019 a svůj program stability z roku 2019. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

⁴ Úř. věst. L 320, 10.9.2018, s. 33.

- (5) V programu stability z roku 2019 jsou popsána opatření, jež byla podniknuta za účelem zavedení preventivních a nápravných nástrojů stanovených ve španělském zákoně o stabilitě. Nejsou v něm ale nastíněny plány na automatické vymáhání těchto nástrojů a na revizi výdajového pravidla obsaženého v uvedeném zákoně, aby se posílil jeho příspěvek k fiskální konsolidaci, zejména v dobách hospodářského oživení. V oblasti zadávání veřejných zakázek bude mít zásadní význam ambiciózní provedení zákona o zakázkách ve veřejném sektoru, který byl přijat v roce 2017 – jeho implementace by měla zefektivnit veřejné výdaje a měla by pomoci předcházet nesrovnalostem. Především je důležité, aby nová řídicí struktura – zejména Nezávislý úřad pro regulaci a dohled – mohla účinně plnit úkoly, které jí byly přiděleny, a aby byla rychle přijata ucelená vnitrostátní strategie pro veřejné zakázky, a sice za aktivní účasti veřejných zadavatelů a zadavatelů na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. V roce 2019 má být rovněž provedeno několik přezkumů zaměřených na výdaje, a budou-li realizována doporučení z nich plynoucí, mělo by to pomoci zvýšit efektivitu v oblasti veřejných výdajů.
- (6) Relevantní doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při programování evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁵ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost ESI fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) Po včasné a trvalé nápravě nadměrného schodku a v návaznosti na rozhodnutí Rady (EU) 2019/1001⁶, kterým se zrušuje postup při nadměrném schodku, se na Španělsko vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Saldo veřejných financí by se podle projekcí mělo zlepšit z -2,5 % HDP v roce 2018 na -2,0 % HDP v roce 2019, přičemž v roce 2022 by mělo být dosaženo vyrovnaného rozpočtu. Na základě přepočteného strukturálního salda⁷ nelze očekávat, že během období, na něž se program stability z roku 2019 vztahuje, dojde k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, tj. vyrovnaného rozpočtu ve strukturálním vyjádření. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle programu stability z roku 2019 snížit z 97,1 % v roce 2018 na 95,8 % v roce 2019 a poté by měl klesat až na 88,7 % v roce 2022. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Rizika ohrožující dosažení fiskálních cílů vytyčených v programu stability z roku 2019 existují především na straně příjmů, kde panuje velká nejistota ohledně přínosů mnoha opatření nebo ohledně šance na jejich přijetí.
- (8) Dne 13. července 2018 Rada doporučila Španělsku zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁸ v roce 2019 nepřekročila 0,6 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,65 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2019 existuje v roce 2019 riziko významného odchýlení od doporučeného postupu korekce směřujícího k dosažení střednědobého rozpočtového cíle.

⁶ Rozhodnutí Rady (EU) 2019/1001 ze dne 14. června 2019, kterým se zrušuje rozhodnutí 2009/417/ES o existenci nadměrného schodku ve Španělsku (Úř. věst. L 163, 20.6.2019, s. 59).

⁷ Cyklicky očištěné saldo, bez vlivu jednorázových a dočasných opatření, přepočtené Komisí za použití společně dohodnuté metodiky.

⁸ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozprostřena na dobu čtyř let. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů povinné na základě zákona; jednorázová opatření na straně příjmů i na straně výdajů jsou kompenzována.

- (9) Vzhledem k tomu, že míra zadlužení Španělska přesahuje referenční hodnotu 60 % HDP stanovenou ve Smlouvě, a vzhledem k předpokládané pozitivní produkční mezeře ve výši 2,0 % HDP by neměly nominální čisté primární výdaje vládních institucí v roce 2020 vzrůst, čemuž odpovídá strukturální korekce ve výši 1,0 % HDP plynoucí z požadavků na základě společně dohodnuté korekční matice podle Paktu o stabilitě a růstu. Současné existují náznaky, že je podhodnocována nevyužitá kapacita v ekonomice – inflace by podle očekávání měla v letech 2019 a 2020 zůstat pod 2 % a trh práce dále stagnuje (ve Španělsku je vysoká míra nezaměstnanosti, velmi vysoký podíl nedobrovolné práce na částečný úvazek a pracovníků s dočasnými smlouvami a velmi vysoká míra chudoby pracujících). Nástroj pro kontrolu věrohodnosti navíc také naznačuje, že odhady produkční mezery podle běžné metodiky jsou spojeny s vysokou mírou nejistoty. Vzhledem k uvedenému se jeví jako odpovídající roční strukturální korekce ve výši 0,65 % HDP, jež odpovídá maximální míře růstu čistých primárních výdajů vládních institucí ve výši 0,9 %. Podle prognózy Komise z jara 2019 existuje v roce 2020 při nezměněné politice riziko výrazného odchýlení od požadované fiskální korekce. Kromě toho se předpokládá, že Španělsko v letech 2019 a 2020 nedodrží požadavky spojené s přechodným pravidlem pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení Paktu o stabilitě a růstu by měla být nezbytná opatření přijata od roku 2019. Důležité bude využívat k dalšímu snižování míry zadlužení veškeré neočekávané příjmy.
- (10) Španělsko dále vykazuje solidní růst zaměstnanosti. Nezaměstnanost stále klesá, ale zůstává výrazně nad průměrem Unie, zejména pokud jde o mladé lidi a osoby s nízkou kvalifikací. Přetrvávají také značné rozdíly v zaměstnanosti žen a mužů, jakož i v délce jejich pracovního života. V těchto rozdílech přitom tkví nevyužitý potenciál, zejména vezme-li se v potaz rychlé stárnutí obyvatelstva.

- (11) Španělsko patří v rámci Evropy k zemím, kde se nejvíce využívají dočasné smlouvy – tato praxe je sice postupně omezována, ale je v zemi stále rozšířená (a to i v odvětvích, kde aktivita nemívá natolik sezónní či cyklickou povahu), což může svazovat růstový potenciál státu a jít na úkor sociální soudržnosti. Nejvíce postiženi jsou v tomto směru mladí lidé, osoby s nízkou kvalifikací a státní příslušníci třetích zemí, kteří mají často nižší nároky na sociální dávky a čelí vyššímu riziku chudoby. Dočasné smlouvy jsou nezdědka velmi krátké a pracovníky i zaměstnavatele málo motivují k investicím do odborné přípravy, což následně brzdí růst produktivity. Přejít od dočasné smlouvy ke smlouvě na dobu neurčitou zůstává obtížný a překážky, jež brání mobilitě pracovních sil, omezují příležitosti pro uchazeče o zaměstnání a brání efektivní distribuci pracovní síly napříč státem.
- (12) Španělsko zesílilo podporu dlouhodobě nezaměstnaným, kteří v roce 2018 stále představovali 6,4 % aktivního obyvatelstva. Některé iniciativy z poslední doby se snaží zvýšit zaměstnatelnost mladých lidí prostřednictvím konzultací a profesního poradenství, ale veřejné služby zaměstnanosti i nadále vyřizují nízký podíl volných pracovních míst a je třeba dále pracovat na tom, aby se zlepšilo jejich využívání při hledání zaměstnání a při umísťování. Zejména lze konstatovat, že v některých regionech je chabá spolupráce se zaměstnavateli a profilovací nástroje, jež umožňují lépe porovnávat uchazeče o zaměstnání s potřebami zaměstnavatelů, jsou ještě v počáteční fázi. Partnerství mezi veřejnými službami zaměstnanosti a sociálními službami se zdárně vyvíjejí, ale v některých regionech zůstává spolupráce omezená. Vyšší investice do moderních veřejných služeb zaměstnanosti v kombinaci s podporou pracovní mobility by mohly přispět k lepší zaměstnatelnosti a větší přizpůsobivosti pracovníků a usnadnit přechody na trhu práce, čímž by se zvýšila produktivita země a podpořil dlouhodobý inkluzivní růst.

- (13) Snahy o posílení inspektorátů práce tak, aby se bránilo zneužívání dočasných smluv, přinášejí určité výsledky a v rámci čistého růstu zaměstnanosti se zvyšuje podíl smluv na dobu neurčitou. Zaměstnavatelé však stále v rozsáhlé míře využívají krátkodobé smlouvy. Z dřívějších údajů vyplývá, že četné pobídky na podporu tvorby pracovních míst se jen omezeně projevují v rozvoji kvalitního zaměstnání. Španělsko zahájilo nové hodnocení, aby byl systém zjednodušen, ale výsledky zatím nejsou k dispozici. Je třeba urychlit výběrová řízení, jež mají snížit podíl pracovních smluv na dobu určitou ve veřejném sektoru na všech úrovních státní správy, aby se do konce výběrových řízení pro rok 2020 dosáhlo cíle stanoveného na 8 %. Zavedení tripartitních kulatých stolů je dobrým krokem k většímu zapojení sociálních partnerů do přípravy politických opatření, ale stále existuje prostor pro podrobnější a lépe načasované konzultace.

- (14) Ve Španělsku sice klesá podíl osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, jakož i příjmová nerovnost, nicméně hodnoty u těchto ukazatelů zůstávají nad průměrem Unie. Mezi pracovníky s dočasnými smlouvami či nízkou kvalifikací nebo mezi lidmi, kteří se narodili mimo EU, je vysoká míra chudoby pracujících. Míra dětské chudoby klesá, ale i tak zůstává velmi vysoká. Schopnost sociálních transferů (kromě důchodů) snižovat chudobu patří v rámci Unie k nejslabším, zejména u dětí. Sociální výdaje vyjádřené jako podíl HDP, které Španělsko vynakládá na domácnosti s dětmi, patří k nejnižším v Unii a nejsou dobře zacílené navzdory nedávnému mírnému zvýšení testovaného přídatku na dítě. I přes pozitivní trend stále existují značné rozdíly v pokrytí osob, které jsou silně či středně závislé na péči druhých. Státní pomoc v nezaměstnanosti je i nadále roztržštěná – existuje vícero systémů, jež se zaměřují na různé skupiny uchazečů o zaměstnání. Nedávno přijatá opatření zlepšující pokrytí a ochranu, pokud jde o podporu příjmu pro starší dlouhodobě nezaměstnané osoby (od věku 52 let), mohou u této konkrétní skupiny zároveň snížit motivaci k práci. Regionální systémy minimálního příjmu vykazují velké rozdíly v podmínkách přístupu, pokrytí a přiměřenosti a omezená přenositelnost nároků mezi regiony snižuje motivaci k mobilitě pracovních sil. Řadě lidí v nouzi se tak nedostává podpora. Zavedení univerzálních sociálních karet zvýší transparentnost systému sociálních dávek, a umožní tak jejich lepší zacílení. Hospodářské oživení sice dále tlumí chudobu, nicméně situace si žádá investice do opatření podporujících sociální začlenění a do sociální infrastruktury (např. sociálního bydlení), aby se dosáhlo inkluzivního růstu. Španělsko navíc čelí specifickým problémům, co se týče územní soudržnosti – například kritickému vylidňování a stárnutí populace v některých venkovských oblastech. Při řešení těchto problémů mohou být užitečná opatření, která budou v rámci integrovaných strategií územního rozvoje podporovat podnikání, digitalizaci a sociální ekonomiku.

- (15) Španělský důchodový systém sehrával během krize důležitou úlohu v udržování životní úrovně starších osob, které tak čelí nižšímu riziku chudoby. Podle prognóz uvedených ve zprávě o stárnutí obyvatelstva a zprávě o přiměřenosti důchodů z roku 2018 pomohly reformy podniknuté v letech 2011 a 2013 zajistit dlouhodobou udržitelnost a relativní přiměřenost penzí. Avšak vzhledem k tomu, že pokračuje opětovné provázání růstu důchodů s inflací (na základě rozhodnutí z let 2018 a 2019) a bylo odloženo uplatňování faktoru udržitelnosti, jsou zapotřebí kompenzační opatření, aby se zajistila udržitelnost důchodového systému ve střednědobém až dlouhodobém výhledu. Potřebná jsou kromě toho opatření, jež se budou zabývat jak hlavním problémem, kterým je přiměřenost budoucích starobních důchodů, tak délkou a úplností pracovního života v kontextu vysoké nezaměstnanosti a rozšířeného využívání dočasných smluv a práce na částečný úvazek.
- (16) Slabé investice do výzkumu a vývoje a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi negativně dopadají na inovační výkonnost a růst produktivity. Výdaje na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru jsou ve Španělsku oproti průměru Unie pouze poloviční, zejména v případě velkých podniků, a existují výrazné rozdíly mezi regiony. Zmiňované rozdíly umocňuje nízká a stále klesající míra plnění veřejného rozpočtu na výzkum a vývoj, zejména úvěrů. Nedostatek dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi jsou další významnou překážkou rozvoje a využívání pokročilých technologií, především ze strany malých a středních podniků. Zaměstnanost v odvětvích vyspělých technologií a ve službách náročných na znalosti je v mnoha španělských regionech výrazně pod průměrem Unie. Vypracovávají se sice regionální inovační strategie pro inteligentní specializaci a je racionalizováno řízení vnitrostátní politiky v oblasti výzkumu a inovací, avšak koordinace mezi státem a regiony při navrhování, provádění a hodnocení politiky je stále chabá. Ke zlepšení inovační výkonnosti jsou zapotřebí značné investice, které podníčí podnikatelskou činnost a pomohou začínajícím podnikům v růstu a které podpoří konkurenceschopnost všech společností a jejich adaptaci (mimo jiné prostřednictvím digitalizace) na činnosti s vyšší přidanou hodnotou tak, aby se rozšířilo jejich působení na mezinárodních trzích. Nutné je v této souvislosti i silnější zaměření na partnerství veřejného a soukromého sektoru, na spolupráci mezi akademickou obcí a podniky a na převod technologií (zejména ve prospěch malých a středních podniků) a potřeba je také lepší řízení politiky v oblasti výzkumu a inovací na všech úrovních státní správy a užší provázání infrastruktury a projektů v oblasti výzkumu a vývoje s regionálními a vnitrostátními inovačními strategiemi.

- (17) Ačkoli se situace zlepšuje, ve Španělsku přetrvává velmi vysoká míra předčasného ukončování školní docházky, přičemž tato míra vykazuje výrazné rozdíly v závislosti na regionu. Velké regionální rozdíly jsou pozorovány také u výsledků vzdělávání, kde existuje prostor pro zlepšení. Oba zmiňované faktory nepříznivě ovlivňují dlouhodobý potenciál pro růst produktivity. Úsilí o reformu vzdělávacího systému polevilo. Podniky hlásí, že těžko hledají dovednosti potřebné k tomu, aby mohly inovovat, což platí zejména o odbornících přes informační a komunikační technologie. Španělsko schválilo opatření, aby modernizovalo duální systém odborného vzdělávání a přípravy – ten by mohl hrát klíčovou úlohu při poskytování dovedností a kvalifikací, které jsou potřebné pro osvojování inovací, avšak do těchto systémů se stále zapisuje relativně málo studentů. Míra dosaženého terciárního vzdělání je ve Španělsku z hlediska Unie nadprůměrná, ale absolventi terciárního vzdělávání mají potíže s hledáním odpovídající práce. Přístup mladých absolventů na trh práce by mohlo podpořit rozvíjení lidského kapitálu prostřednictvím všech úrovní vzdělávání a odborné přípravy, včetně vysokoškolského a odborného vzdělávání, a větší spolupráce mezi školami a podniky, která by zmírňovala stávající nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Tímto způsobem by také podniky mohly získat pracovníky s dovednostmi a kvalifikacemi, které potřebují k posílení své inovační kapacity a k plnému využití růstového potenciálu, jež nabízí digitalizace. Rekvalifikace pracovníků v oblasti digitálních dovedností by španělským podnikům umožnila zachovat si konkurenceschopnost ve stále více digitalizované ekonomice. Všechna zmiňovaná opatření by přispěla k setření rozdílů mezi regiony.
- (18) Restriktivnost a roztržitost regulace v rámci celé země brání podnikům ve využívání úspor z rozsahu a brzdí produktivitu. Důležitým nástrojem k řešení těchto problémů zůstává zákon o jednotnosti trhu. Důslednější provádění tohoto zákona a odstranění zjištěných omezení v oblasti služeb, zejména u některých odborných profesí, jako jsou stavební inženýři, architekti a právní služby, by zlepšilo příležitosti k růstu a posílilo hospodářskou soutěž. Stejně jako v jiných oblastech, kde je úloha regionů klíčová pro úspěšné provádění reformy, i zde platí, že efektivitu přijímaných opatření by mohla zvýšit silnější a soustavná koordinace mezi vnitrostátními a regionálními orgány.

- (19) Jelikož Španělsko nemá kompletně propojenou síť pro železniční nákladní dopravu a jeho trh s elektřinou a plynem je jen omezeně integrován mezi trhy Unie, nemůže země v plné míře těžit z výhod jednotného trhu Unie. Z tohoto důvodu musí Španělsko rovněž dále investovat do propojení elektrických sítí se zbytkem Unie, aby do roku 2020 dosáhlo cíle ve výši nejméně 10 % instalované výrobní kapacity. Taktéž jsou nutné investice, jež umožní větší využívání železnice pro přepravu nákladu – zapotřebí jsou mimo jiné přeshraniční spojení s Francií a Portugalskem a napojení na přístavy a logistická centra.
- (20) Výrazné investiční mezery stále existují i v hospodaření s přírodními zdroji, kde je třeba zajistit udržitelnější model rozvoje. Snížení spotřeby energie v budovách a rozvoj inteligentních sítí a systémů pro skladování elektřiny z obnovitelných zdrojů by pomohly lépe řídit poptávku. Španělsko by mělo dále zapracovat na podpoře udržitelné dopravy a oběhového hospodářství. Některé oblasti Španělska patří k těm, jež jsou v Evropě nejvíce vystaveny změně klimatu – potýkají se s tlakem na stávající vodní zdroje, které vyžadují další investice do infrastruktury, aby se zlepšilo hospodaření s vodou, například čištění odpadních vod, řešení úniků v sítích a zásobování vodou. V posledních letech sice dochází k soustavnému pokroku, ale Španělsku stále ještě zbývá splnit některé požadavky, jež vyplývají z právních předpisů EU o vodě. Pokrok v plnění všech uvedených cílů by pro Španělsko znamenal environmentální, hospodářské a sociální přínosy.
- (21) U všech zjištěných mezer v investicích je třeba přihlížet ke konkrétním regionálním rozdílům v investičních potřebách. Územní rozdíly v HDP na obyvatele jsou mírné, ale zůstávají větší než před krizí, a to převážně kvůli asymetrickému dopadu propouštění pracovních sil v jednotlivých regionech. Největší regionální rozdíly jsou v současné době patrné u ukazatelů pracovních a sociálních výsledků, kde většina španělských regionů nedosahuje průměru Unie. Velké územní rozdíly lze pozorovat také u jiných socioekonomických ukazatelů, například u inovací, podnikání a konkurenceschopnosti. Investiční hospodářská politika by měla náležitě zohledňovat regionální rozdíly v investičních potřebách.

- (22) K řešení některých nedostatků, které jsou uvedeny v doporučeních, zejména v oblastech, jež jsou zahrnuty do přílohy D zprávy o Španělsku pro rok 2019, by mohlo přispět programování fondů Unie na období 2021–2027. Španělsko by tedy mohlo fondy co nejlépe využít ve vztahu k určeným odvětvím a s ohledem na regionální rozdíly, včetně specifické situace nejvzdálenějšího regionu Kanárských ostrovů. Důležitým faktorem pro úspěšnost těchto investic je posílení správní kapacity země k řízení zmiňovaných fondů.
- (23) V kontextu evropského semestru 2019 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Španělska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Španělsku pro rok 2019. Posoudila také program stability z roku 2019, národní program reforem na rok 2019 a opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Španělsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Španělsku, ale také jejich soulad s unijními pravidly a pokyny, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.
- (24) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2019, přičemž její stanovisko⁹ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (25) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2019 a program stability z roku 2019. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4. Uvedená doporučení rovněž přispívají k naplňování doporučení pro eurozónu 2019, a zejména jeho prvního, druhého a třetího doporučení. Fiskální politiky uvedené níže v doporučení č. 1 přispívají mimo jiné k řešení nerovnováhy související s vysokým veřejným dluhem,

⁹ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Španělsku v letech 2019 a 2020:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí v roce 2020 nepřekročila 0,9 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,65 % HDP. Přijmout opatření k posílení fiskálních rámců a rámců pro zadávání veřejných zakázek na všech úrovních správy. Zachovat udržitelnost důchodového systému. Využívat neočekávané příjmy k rychlejšímu snižování míry zadlužení.
2. Zajistit, aby služby zaměstnanosti a sociální služby byly schopny poskytovat účinnou podporu. Podpořit přechod ke smlouvám na dobu neurčitou, mimo jiné zjednodušením systému pobídek k zaměstnávání. Zlepšit podporu pro rodiny, omezit roztržičnost státní pomoci v nezaměstnanosti a řešit nedostatky pokrytí regionálních systémů minimálního příjmu. Snížit míru předčasného ukončování školní docházky a zlepšit výsledky vzdělávání s přihlédnutím k regionálním rozdílům. Prohloubit spolupráci mezi vzdělávacími institucemi a podniky, aby se zlepšila nabídka dovedností a kvalifikací relevantních pro trh práce, zejména pokud jde o informační a komunikační technologie.
3. Zaměřit investiční hospodářskou politiku na podporu inovací, na účinné využívání zdrojů a energetickou účinnost, na modernizaci železniční infrastruktury pro přepravu zboží a na širší propojení elektrických sítí se zbytkem Unie, a to s ohledem na regionální rozdíly. Zefektivnit opatření na podporu výzkumu a inovací.
4. Pokročit v provádění zákona o jednotnosti trhu, a sice zajištěním toho, aby pravidla upravující přístup k hospodářské činnosti a její výkon, zejména v případě služeb, byla na všech úrovních veřejné správy v souladu se zásadami tohoto zákona, a zlepšením spolupráce mezi správními orgány.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda